

Піщикова К.А.,
студентка 1-го курсу Інституту
інформаційних технологій в економіці
ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені
Вадима Гетьмана"

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО МІСТА

У наш час проблема управління ресурсами міста є дуже актуальною, оскільки влада розширює функції самоврядування міських агломерацій в межах децентралізації державного управління. В цих умовах на рівні регіонального управління відбувається самостійне вироблення стратегії соціально-економічного розвитку відповідно до наявного ресурсного потенціалу регіону, його спеціалізації загалом.

Необхідність наукового вивчення проблематики вдосконалення управління регіональною інфраструктурою зумовлена також потребою у підвищенні ефективності системи державного та регіонального/локального управління, її пропорційності розвитку інфраструктурних підрозділів.

Звідси метою даної роботи виступає дослідження особливостей управління ресурсами міста та його інфраструктурою. Основою методики дослідження є аналіз сучасних тенденцій розвитку інфраструктурних підрозділів, результативність управління ресурсами міського господарства.

Зауважимо, що в 2014 р. було розпочато процес децентралізації різних напрямів суспільного життя України. Відтак, було прийнято «Концепцію реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади» від 01.04.2014 р. та Закон України «Про співробітництво територіальних громад» від 17.06.2014 р. При цьому у 2015 р. було затверджено Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» та внесено зміни до Бюджетного та Податкового кодексів щодо питань фінансової децентралізації від 05.02.2015 р. [3].

Суть реформи децентралізації влади полягає в створенні об'єднаних територіальних громад (ОТГ), які мають можливості та повноваження для повноцінного самостійного розвитку, відповідаючи за результативність своєї роботи безпосередньо перед громадами. Метою реформи виступає створення комфортних умов для життєдіяльності людей. Для цього необхідно побудувати ефективну систему влади на всіх

рівнях організації «громада – район – область» та створити умови для динамічного розвитку регіонів [3]. Звідси регіон представляється як цілеспрямована і багатоцільова система, що має неоднорідні внутрішні та зовнішні цілі, самостійні підцілі в окремих підсистемах. Основними факторами, що діють у розглянутій системі, є: власний ресурсний потенціал регіону (трудові, виробничі, фінансові ресурси), ресурси, що залучаються в регіон (як правило, у вигляді інвестицій і централізованих капітальних вкладень) і реальні процеси суспільного виробництва.

Дана система являє собою складну ієрархічну структуру з безліччю показників, у яку, залежно від завдання управління, можуть включатися критерії, що відображають соціальний, економічний, містобудівний та інші ефективні варіанти її розвитку.

Необхідно підкреслити, що будь-які реформи передбачають фінансову децентралізацію. Так, міста здобувають право самостійно затверджувати місцеві бюджети, а також розпоряджатись ними. Крім того, надається право на здійснення зовнішніх запозичень, самостійний вибір установ із обслуговування коштів місцевих бюджетів щодо розвитку та власних надходжень до бюджетних установ [3].

Громада та органи місцевого самоврядування можуть впливати на характер розвитку інфраструктури, яка сприятиме ефективному економічному розвитку міста. Інфраструктура може охоплювати не тільки такі ресурси, як будівлі, певні виробничі приміщення чи відповідні інженерно-технічні споруди. Інфраструктура включає обладнання, робочі місця, інструменти та устаткування, а також допоміжні служби, наприклад, інформаційні та комунікаційні технології, транспорт.

На думку науковців, великий спектр управлінських рішень впливає на процес формування інфраструктури. Серед них можна виокремити такі: поставлені цілі та показники діяльності; розробка методів технічного обслуговування щодо задоволення потреб організації; оцінка інфраструктури з огляду на задоволення очікувань інвесторів, врахування екологічних особливостей, які мають відношення до даної інфраструктури (охорона навколишнього середовища, його забруднення, проблема відходів та їх утилізації) [5, с. 83]. Крім того, при визначенні інфраструктури міста слід враховувати зниження ризиків впливу неконтрольованих природних явищ, передбачати стратегії захисту інтересів зацікавлених сторін.

Органи муніципальної влади, які відповідають за управління ресурсами міста, повинні визначати ресурси та механізми управління ними, що сприяють реалізації стратегії на шляху досягнення цілей розвитку міста. Їх поділяють на ресурси, що

необхідні для ефективного функціонування та удосконалення системи управління якістю, а також для задоволення замовників та інших зацікавлених сторін [4]. Ресурсами можуть бути інфраструктура, виробниче середовище, працівники, інформація, партнери та постачальники, природні та фінансові ресурси тощо.

Слід відзначити, що важливу роль у регулюванні ефективності використання ресурсів міського господарства в ринкових умовах відіграють економічні методи управління. Застосування таких міжбюджетних трансфертів як кредитне, податкове, субвенційне та дотаційне регулювання поряд із інвестуванням, приватизацією та роздержавленням можуть підвищити темпи економічного зростання та розвитку інфраструктури міста, стимулювати оновлення робочої сили в цілому.

Органи муніципальної влади, реалізуючи заходи управління містом, повинні розробити методичні підходи, які будуть базуватися на загальних та специфічних принципах управління ресурсами міста. Останні обумовлені певними особливостями функціонування.

Під час управління ресурсами міського господарства органи управління виконують функції, що в сукупності охоплюють увесь масштаб господарських задач.

Раніше в муніципальних та регіональних органах влади переважали традиційні ієрархічні структури, оскільки вони є більш звичними та зручними [1]. Серед переваг даних структур можна виділити чіткий розподіл функцій, ієрархічну підпорядкованість ланок управління, систематику правил та стандартів. Недоліки полягають у жорсткості заданої лінії поведінки, труднощах організації зв'язків усередині структури, нездатності швидко адаптуватися до нововведень.

З огляду на комплексний характер, багатогранність проблем ефективного розвитку та максимізацію виконання зовнішніх функцій міської інфраструктури стратегічні розробки в цій сфері повинні стосуватися кількох напрямів:

- ✓ науково-методичного обґрунтування розвитку механізмів збалансованої інфраструктури міста;
- ✓ формування системи критеріїв оптимальності будови інфраструктури міста на сучасному етапі;
- ✓ пошук альтернативних методик оцінки ефективності системи надання інфраструктурних послуг;
- ✓ визначення основних перешкод та напрямів удосконалення системи надання громадських послуг суб'єктами експлуатації міської інфраструктури;

- ✓ вироблення методичних засад та реалізації інфраструктурних проєктів, обґрунтування системи управління інфраструктурними проєктами з використанням сучасних технологій проєктного підходу [2, с. 125].

Узагальнюючи вище означене, можна констатувати, що міська інфраструктура має велике значення в системі управління ресурсами міста, зокрема в питаннях оцінки рівня розвитку й ефективності реалізації ресурсного потенціалу міста. Першочерговим завданням органів управління ресурсами міського господарства має виступати ощадливе, цільове та ефективне розпорядження ресурсами комунальної власності задля задоволення потреб та інтересів територіальних громад. Від розробленої органами місцевого самоврядування стратегії розвитку міста та ефективної її реалізації, зокрема в контексті управління ресурсами, залежить економічне зростання, економічний добробут населення та культурний розвиток міста.

Список літературних джерел

1. Богачев С. В. Особливості управління ресурсами міського господарства [Електронний ресурс] / С. В. Богачев. – 2007. – Режим доступу до ресурсу: <http://bogachov.com.ua/statja-polnostju/article/osoblivosti-upravlinnja-resursami-miskogo-gospodarst/>.
2. Валентюк І.В. Сухенко В. Г., Сич Н.В. Регіональне управління та місцеве самоврядування / І.В. Валентюк, В.Г. Сухенко, Н.В. Сич. // Вісник Національної академії державного управління. – 2015. – №11. – С. 119-130.
3. Реформа децентралізації [Електронний ресурс] // Урядовий портал. – 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/diyalnist/reformi/reforma-decentralizaciyi>.
4. Управління ресурсами [Електронний ресурс] // Poultry Market. – 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://market.avianua.com/?p=1220&page=6>.
5. Челноков І.В. Регіональна економіка: Організаційний-економічний механізм управління ресурсами розвитку регіону / І. В. Челноков, Б. І. Герасимов, В. В. Биковський. – Тамбов: Тамбо. держ. техн. ун-ту, 2002. – 112 с.

Науковий керівник: Артеменко Світлана Богданівна, к.соц.наук,
доцент, заступник завідуючої кафедри соціології
ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені
Вадима Гетьмана"